

Žalobkyně domáhá se odsouzení žalované k vrácení předmětu prodaného s výhradou práva vlastnického nebo k zaplacení zbytku tržové ceny. První soud uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde o alternativní žádání a nikoliv o alternativní zmocnění podle § 410 c. ř. s., jak soudí odvolací soud. To vysvětluje jednak z toho, že dovolatelka sama ještě v dovolání zdůrazňuje, že vznesla alternativní žalobní žádost, jednak z obsahu žalobního návrhu, v němž se žádá odsouzení žalované ke dvěma plněním v žalobě uvedeným, nikoliv jen odsouzení k jednomu plnění s možností žalované, aby se zbavila tohoto plnění, jež jest výlučně předmětem žaloby a rozhodování, zaplacením peněžité sumy, jež se nepožaduje jako závazek žalované. Taková alternativní žalobní žádost jest však v daném případě neoprávněna. Ve výhradě práva vlastnického nutno v pochybnosti spatřovati i mlčky ujednanou výhradu odstupu od smlouvy, jestliže kupitel ji nesplní. Uplatňování nároku prodávatele na vrácení věci není ovšem podmíněno předchozím prohlášením odstupu od smlouvy ve smyslu § 918 obč. zák. (rozh. čís. 11214 Sb. m. s.), znamená však v pochybnosti odstup od smlouvy, nebylo-li vymíněno, že smlouva má přes vrácení věci trvati dále (rozh. čís. 12242, 12521 Sb. n. s.). Žádá-li však prodávatel zaplacení tržové ceny, dává tím najevo, že trvá na smlouvě, ježto zaplacení může žádati pouze, je-li ochoten přenechat kupujícímu vlastnictví k prodané věci. Nemůže tudíž prodávatel oba nároky, t. j. nárok na vrácení věci a nárok na zaplacení tržové ceny uplatňovati zároveň, nevymínil-li si zvláště takové právo. Nelze proto kupitele ani alternativně odsouditi k vrácení věci nebo k zaplacení tržové ceny (rozh. čís. 8669 Sb. n. s.). Dovolatelka netvrdila a neprokázala, že podle dohody, učiněné se žalovanou, měla kupní smlouva přes vrácení věci trvati dále, že uplatňování nároku na vrácení věci plynoucího z výhrady práva vlastnického nemělo znamenati odstup od smlouvy a že tudíž byla oprávněna žádati současně s vrácením věci i zaplacení kupní ceny.

Čís. 14868.

Do povolení vkladu exekučního zástavního práva na nemovitost mohou si stěžovati i osoby, jichž knihovní práva byla zápisem dotčena, třebaže § 123 knih. zák. nepředepisuje jejich zpravení.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1936, R I 1307/35.)

První soud povolil dne 6. června 1935 vymáhajícímu věřiteli Aloisu R-ovi exekuci vnuceným zřízením práva zástavního na nemovitostech povinné. Do tohoto rozhodnutí stěžuje si Spořitelna v D. P., již

byla povolena rovněž exekuce vnuceným zřízením práva zástavního na nemovitostech povinné dne 8. června, namítajíc, že exekuční titul, na základě něhož byla povolena exekuce Aloisu R-ovi, nebyl tehdy dosud pravoplatný. **R e k u r s n í s o u d** rekurs odmítl pro nedostatek legitimace její k rekursu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud správně uznal, že napadené usnesení prvního soudu, jímž byl povolen vklad zástavního práva pro vykonatelnou pohledávku Aloise R. v částce 444 Kč 75 h s příslušenstvím, bylo vydáno v exekučním řízení. Ale § 88 odst. 2 ex. ř. sám nařizuje použití ustanovení obecného zákona knihovního pro povolení a výkon vkladu práva zástavního do knih a nutno proto také otázku oprávnění k rekursu podle knihovního zákona posuzovati. Nelze tudíž upřít právo rekursu podle § 126 kn. zák. osobám, jež jsou zápisem poškozeny, třebaže § 123 kn. zák. nepředpisuje i jejich zpravení, ale podstatným předpokladem jest, že jejich knihovní práva byla dotčena. Tomuto požadavku však není v projednávaném případě zadosti učiněno, neboť dovolací rekurentka, jež teprve později nabyla věcného práva k nemovitosti náležející povinné straně, není účastnicí řízení, jímž si předchozí věřitel vymohl zástavního práva k téže nemovitosti, a nebylo její právo, jež v rozhodné době (§ 93 kn. zák.) ještě neexistovalo, napadeným zápisem dotčeno.

Čís. 14869.

Předpis čl. IV (2) zák. čís. 251/34 Sb. z. a n. platí i tehdy, byla-li po 1. lednu 1935 rozšířena původní žaloba podaná a odpůrci doručena před 1. lednem 1935.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1936, R I 1378/35.)

Žaloba, jíž se žalobce domáhá na žalovaných solidárního zaplacení služebních požitků za dobu od 1. července 1931 do 30. dubna 1932 v celkové výši 16.466 Kč 70 h, byla u soudu podána a žalovaným doručena v roce 1932, tedy před účinností zák. čís. 251/34 sb. z. a n. Po účinnosti tohoto zákona, t. j. při ústním jednání dne 19. dubna 1935 rozšířil žalobce žalobní žádost o služební požitky splatné v době od 1. května 1932 do 1. dubna 1935 v částce 57.633 Kč 53 h. **P r v ý s o u d** rozšíření žaloby připustil, **r e k u r s n í s o u d** návrh zamítl v podstatě proto, že o části, jíž se rozšíření žaloby týká, by musil rozhodovati soud vzhledem k čl. IV zák. čís. 251/34 Sb. z. a n. v řízení upraveném zákonem čís. 131/31 Sb. z. a n. o pracovních soudech, zejména pokud jde o řízení dovolací, takže jde o řízení odlišné od řízení, jehož jest použití při rozhodování o původním žalobním nároku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.